

УДК 331.45 : 351.743(477)

ВИРОБНИЧИЙ ШУМ ТА ЗАХОДИ ЗАХИСТУ ВІД НЬОГО*Дейпук В.М.**Мірус О.Л., канд. хім. наук, завідувач кафедри промислової безпеки та охорони праці*

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

В різних галузях промисловості України експлуатується значна кількість машин і механізмів, які створюють шум, небезпечний для органів слуху людини. На даний час професійні захворювання пов'язані з впливом шуму на працівників перевищують 50 % від усіх професійних захворювань, при цьому у 15 з 10000 робітників промисловості встановленні порушення слуху.

Шум являє собою сукупність звуків різної інтенсивності і частоти, які здійснюють шкідливу дію на організм людини. Вухом людини здатне сприймати коливання з частотою від 16 до 20000 Гц. Звук з частотою коливання менше 16 Гц – інфразвук, більше 20000 Гц – ультразвук.

При розмові людини спостерігається шум – 60 дБ; При крику – 90 дБ; При шепоті – 40 дБ [1].

Проте на підвищені рівні шуму не завжди звертають увагу через те, що його наслідки не зразу помітні. Робітники, у яких розвиваються вади слуху, можуть і не відчувати цього, доки ця проблема не набуде незворотної фізичної вади.

Оптимальний щоденний рівень шуму, який не становить загрози для здоров'я людей повинен бути менше 80 дБ. Рівні шуму вище 90 дБ є шкідливими. Тому працівники, на яких постійно впливає шум від 85 до 90 дБ повинні знаходитись під постійним наглядом спеціалістів.

Шум негативно впливає не лише на слух, але і на нервову систему. Шум може бути причиною виразки шлунку, викликає підвищення рівня холестерину в крові, призводить до стресових станів.

Підвищений рівень шуму на робочих місцях призводить до порушення виконання працівником своїх трудових обов'язків. Загалом людина може виконувати якісь прості завдання навіть при рівнях шуму у 130-140 дБ. Проте виконання складніших завдань, які потребують підвищеної уваги персоналу, шуми з інтенсивністю більше 95 дБ можуть бути причиною виробничого браку і травм.

Заходи боротьби з виробничим шумом поділяють на заходи колективного та індивідуального захисту.

До засобів і методів колективного захисту від шуму відносять організаційно-технічні та архітектурно-планувальні заходи.

До організаційно-технічних методів захисту відносять застосування мало шумових технологій, оснащення шумових машин пультами дистанційного керування, а також встановлення раціональних режимів праці та відпочинку.

До архітектурно-планувальних методів захисту належать раціональне акустичне рішення планувань будівель, раціональне розміщення технологічного обладнання, машин і механізмів.

Також до заходів колективного захисту від шуму відносять огороження та знаки безпеки. Якщо заходи колективного захисту не дають бажаного ефекту, слід використовувати засоби індивідуального захисту для кожного працівника.

Коли працівники тривалий час знаходяться під дією високих шумів доцільно використовувати протишумові вкладки або беруші. Протишумові вкладки встановлюються всередину слухових каналів завдяки чому знижують рівень шуму. Протишумові вкладки є дуже м'якими та комфортними, їх можна використовувати для захисту від подразнюючих шумів навіть у вісні.

Протишумові навушники використовують для частого, але не дуже тривалого знаходження у зоні з підвищеним шумом. Протишумові навушники не можна носити впродовж тривалого часу тому, що вони тиснуть на голову, а під ізоляційними чашками утворюється піт [2].

Література:

1. Батлук В.А., Білінський Б.О., Ковалишин В.В., Мірус О.Л. Основи охорони праці в підрозділах МНС України. Навчальний посібник. – Львів: ЛДУБЖД, 2011. – 504 с.
2. <http://www.ukrprofzahyst.com.ua>.- шум на виробництві та захист від нього.